

Landslaget for lokalhistorie

Årsmelding 2025

INNHold

Fakta om Landslaget for lokalhistorie	3
1. Organisasjon	4
1.1 Landsmøte	4
1.2 Lokallag	5
1.3 Regionlagssamling.....	5
1.4 Nye regionlag	5
1.5 Styrets arbeid.....	5
1.6 Landsmøtekomité	5
1.7 Medlemmene	6
1.8 Styret	7
1.9 Sekretariatet	8
2. Representasjon og deltagelse	9
2.1 Styrets og sekretariatets aktivitet gjennom året	9
2.2 Utvandrerjubileet 2025	11
2.3 Migrasjonsminne	11
3. Publisering	12
3.1 Lokalhistorisk magasin	12
3.2 Heimen	13
4. Prosjekter	14
4.1 Til ungdommen	14
4.2 Minoritetsprosjektet.....	16
4.3 Historielagsportalen	17
5. Strategi- og handlingsplan	18
5.1 Gjennomførte tiltak	19
6. Økonomi	20
6.1 Kulturdirektoratet	20
6.2 Momskompensasjon	20
6.3 Arrangement	20
6.4 Prosjektvirksomhet	20
6.5 Trykkeriavtale	20

Fakta om Landslaget for lokalhistorie

Landslaget for lokalhistorie ble stiftet 6. juli 1920.

Fra vedtektene:

1 – Formål

Landslaget for lokalhistorie har til formål å arbeide for lokalhistorie og kulturvern.

2 – Virksomhet

For å nå formålet skal Landslaget

- organisere samarbeidet med historielag i Norge og være bindeledd mellom disse, myndighetene og de vitenskapelige institusjonene,
- arbeide aktivt for at massemedia og myndigheter får økt forståelse for kulturarv og historie,
- drive med kurs, studieopplegg og andre former for opplæring,
- gi ut publikasjoner,
- legge til rette materiale for lokalhistorisk forskning,
- gi ut Heimen som et vitenskapelig tidsskrift for lokalhistorie,
- gi ut Lokalhistorisk magasin.

Ved utgangen av 2025 hadde Landslaget 412 lokallag og 15 regionlag.
Totalt 427 medlemslag.

Sekretariatet har bestått av fire årsverk, hvorav tre fast ansatte i fulltidsstilling og en prosjektstilling.

Landslaget har gitt ut Lokalhistorisk magasin siden 1990. Siden 2024 er dette et digitalt magasin.

Det vitenskapelige tidsskriftet Heimen eies av Landslaget. Det kom ut første gang i 1922, og har siden 2017 vært åpent tilgjengelig som digital utgivelse.

Landslaget er medlem av Studieforbundet kultur og tradisjon og Norges Kulturvernforbund.

1. Organisasjon

1.1 Landsmøte

Landslaget avholdt sitt 45. ordinære landsmøte i Stavanger 23.- 25. mai. Møtet ble holdt på Hotel Victoria. Det var 45 stemmeberettigede til stede fra 15 historielag og syv fra styret. Det var ni observatører, blant annet gjester fra Arkivforbundet, Norges Museumsforbund, Kulturvernforbundet og Sveriges hembygsförbund. Det var også fire fra sekretariatet og tre fra landsmøtekomiteen. Dirigenter var Per Qvale og Geir Tonning. Før landsmøteforhandlingene holdt Professor Nils Olav Østrem et foredrag om utvandringen til Amerika, for å markere årets utvandringjubileum.

Landsmøtet behandlet elleve saker, hvorav saken om vedtektsendringer var den mest omfattende. Under valg av nytt styre ble Anne Grethe Haugen Wagn valgt inn som nytt varamedlem for valgområde 3 (Vestfold, Telemark, Agder). Ellers forble styresammensetningen uforandret.

Landsmøte i Stavanger hadde et rikt program som bestod av omvisning på IDDIS Norsk grafisk museum og Norsk hermetikkmuseum, omvisning og foredrag ved Birger Lindanger i Stavanger domkirke, samt utflukt til Utstein kloster med M/S Rogaland og veteranbuss med påfølgende foredrag av Eldbjørn Haug i klosterkirken. Landsmøtemiddagen ble avholdt i bankettsalen på Hotel Victoria, med Tora Aasland som toastmaster.

Landsmøtekomiteen bestod av Birger Lindanger, Jan Kristian Hognestad og Thomas Næss Eriksen fra Rogaland historielag, samt Landslagets sekretariat.

Valgkomiteen bestod av leder Mikal Heldal, Ellen Lerberg og Elin Kolden. Tellekorpsset var Thomas Næss Eriksen, Olav Kuven og Anny Hatlen. Protokollunderskrivere var Sigfús Kristmannsson og Asbjørn Hjorthaug.

Fellesbilde utenfor Stavanger domkirke. Foto: Olav Kuven

1.2 Lokallag

Landslaget for lokalhistorie består av over 400 medlemslag, drevet av frivillige og tillitsvalgte som legger ned en stor innsats for å bevare og formidle lokalhistorien. Som nasjonal organisasjon følger Landslaget opp medlemslagene gjennom daglig drift av medlemssystem, oppdatering av nettsider og utgivelse av Lokalhistorisk magasin.

1.3 Regionlagssamling

Regionlagssamlingen ble holdt digitalt 23. oktober med deltakere fra hele landet. Oddmund Løkensgard Hoel orienterte om Norge i 1000 år og Nasjonaljubileet 2030, og deltakerne diskuterte hvordan frivillig sektor og historielagene kan bidra lokalt.

Fellesrådet for historielagene i Oslo og Namdal historielag presenterte sin virksomhet, med tema som arkivarbeid og årbøker, samt samarbeid med museer og institusjoner. Det ble orientert om landsmøtet 2027 i Svolvær, kartleggingsprosjektet om nasjonale minoriteter, og om lanseringen av Historielagsportalen 17. november. Møtet bidro til å styrke fellesskapet i Landslaget og legge grunnlag for videre samarbeid fram mot kommende prosjekter og jubileer.

1.4 Nye regionlag

Etablering av nye regionlag er en prioritert satsing. Målet er å bygge sterkere nettverk mellom geografisk og tematisk nærliggende lag. Vinteren 2025 deltok generalsekretær Tor Anders Bekken Martinsen og styremedlem Ole Henrik Fagerbakk i et fellesmøte med relevante lokallag om etablering av et nytt regionlag i Lofoten.

1.5 Styrets arbeid

Styret har i 2025 avholdt åtte styremøter og behandlet 76 saker.

Det har blitt lagt ned mye arbeid for å utarbeide og forbedre formelle dokumenter. Styringsinstruks, vedtektsendringer og forberedelser til landsmøtet har vært blant de største sakene i 2025.

1.6 Landsmøtekomité

I 2024 ble det nedsatt en komité for det kommende landsmøtet. Den bestod av regionlagsleder Birger Lindanger, Jan Kristian Hognestad og Thomas Næss Eriksen fra Rogaland historielag, i tillegg til Landslagets sekretariat.

Komiteen hadde jevnlig digitale møter for å planlegge det sosiale programmet til Landsmøtehelgen. Dette arbeidet resulterte i en rekke artikler om de ulike attraksjonene delegatene skulle besøke under Landsmøtet, som ble publisert på Landslagets nettsider og i en spesialutgave av Lokalhistorisk magasin gjennom våren.

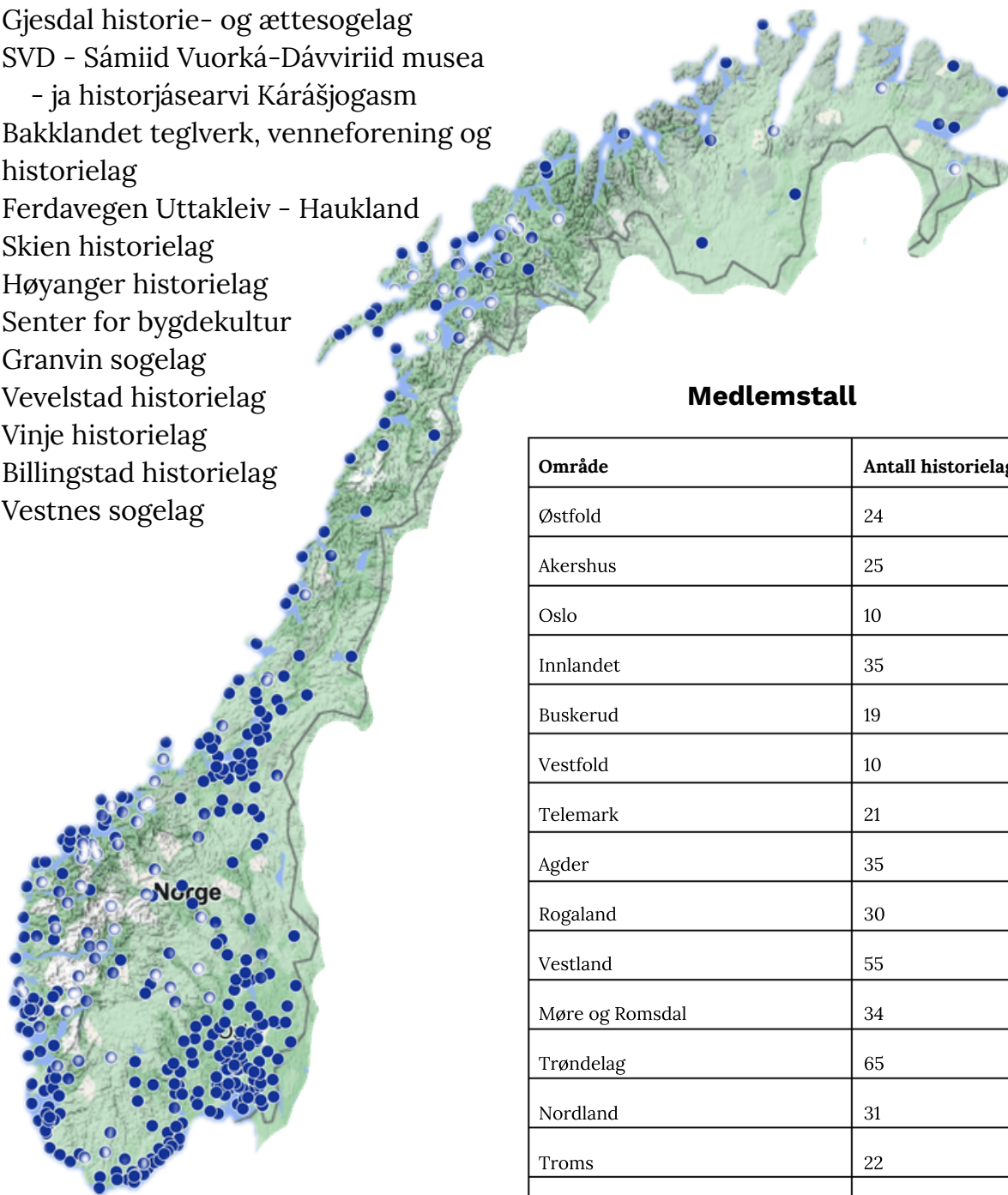
1.7 Medlemmene

Landslaget for lokalhistorie hadde ved årsskiftet totalt 427 medlemslag. 15 av lagene er regionlag. I 2025 var det ett utmeldt lag og 13 innmeldte lag.

Kontingenten i Landslaget regnes per medlemskap i historielaget. I 2025 betalte man 22 kroner per medlem i laget. Minstesatsen er 750 kr og maksbeløpet er på 10 000 kr.

Nye lag i 2025

- Fræna bygdemuseum
- Gjesdal historie- og ættesogelag
- SVD - Sámiid Vuorká-Dávviid musea
- - ja historjásearvi Kárášjogasm
- Bakklandet teglverk, venneforening og historielag
- Ferdavegen Uttakleiv - Haukland
- Skien historielag
- Høyanger historielag
- Senter for bygdekultur
- Granvin sogelag
- Vevelstad historielag
- Vinje historielag
- Billingstad historielag
- Vestnes sogelag

Kart over medlemslagene

Medlemstall

Område	Antall historielag
Østfold	24
Akershus	25
Oslo	10
Innlandet	35
Buskerud	19
Vestfold	10
Telemark	21
Agder	35
Rogaland	30
Vestland	55
Møre og Romsdal	34
Trøndelag	65
Nordland	31
Troms	22
Finnmark	12
<u>Total</u>	427

1.8 Styret

Det 45. ordinære landsmøtet 25. mai 2025 valgte følgende styre for perioden 2025-2027:

Styreleder:
Torveig Dahl
2025-2027

**Nestleder: Kari
Stumberg Omholt**
Vara: Knut Bryn
Østfold, Oslo, Akershus
2023-2027

Styremedlem: Magne Rugsveen
Vara: Åse Tangerud
Innlandet, Buskerud
2025-2029

Styremedlem: Birgit Attestog
**Vara: Anne Grethe Haugen
Wagn**
Vestfold, Telemark, Agder
2025-2029

**Styremedlem: Jan
Kristian Hognestad**
Vara: Knut O. Farestveit
Rogaland, Vestland

2023-2027

Styremedlem:
Knut Atle Aarbu
Vara: Kenneth Staurset Fåne
Møre og Romsdal, Trøndelag

2023-2027

**Styremedlem: Ole
Henrik Fagerbakk**
Vara: Jarle Bakke
Nordland, Troms, Finnmark

2023-2027

1.9 Sekretariatet

Sekretariatet har i 2025 vært bemannet av tre fast ansatte: Tor Anders Bekken Martinsen (generalsekretær), Vanja Lidahl (ansvarlig for økonomi og administrasjon) og Oda Svisdal (organisasjonssekretær og redaktør for magasinet). Terje Grytbakk Wold har vært ansatt i en prosjektstilling, og har vært prosjektleder i slutfasen av «Til ungdommen». Han har også ledet Landslagets prosjekt om nasjonale minoriteter. Emilie Lidahl-Nielsen har vært engasjert på timesbasis for å bidra med administrative oppgaver knyttet til moms-kompensasjonsordningen.

I september sa Vanja Lidahl opp sin stilling etter å ha vært ansatt i Landslaget i syv år. Landslaget ønsker henne alt godt i ny jobb. Sondre Aksnes Yggeseth ble ansatt som organisasjonssekretær like før jul.

*Sekretariatet utefor Stavanger domkirke
under landsmøtehelga 2025*

**Tor Anders Bekken
Martinsen**
Generalsekretær

Oda Svisdal
Organisasjonssekretær

Vanja Lidahl
Økonomi og administrasjon

Terje Grytbakk Wold
Prosjektleder

Daglig drift

Sekretariatet bistår medlemslagene i en rekke problemstillinger knyttet til lagenes drift og virksomhet. Dette gjelder blant annet spørsmål om behandling av arkivmateriale og museumsgjenstander, samt organisering og lagring av fotomateriale. Sekretariatet bistår også i spørsmål knyttet til kontingent, samarbeidsavtaler, dugnadsarbeid og historielagsorganisering. Kulturvernforbundet og våre søsterorganisasjoner er gode kolleger å rådspørre i mange tilfeller. I tillegg sørger sekretariatet for at lagene får oppdatert informasjon gjennom blant annet nyhetsbrev, Lokalhistorisk magasin, Landslagets nettsider og sosiale medier. Sekretariatet koordinerer også arrangementer, møter og prosjekter, og har jevn kontakt med regionlagene, samarbeidspartnere og myndigheter. En stor del av arbeidet består i å holde oversikt, sikre kontinuitet og være et tilgjengelig kontaktpunkt for hele organisasjonen.

2. Representasjon og deltagelse

2.1. Styrets og sekretariatets aktivitet gjennom året

22. januar – Nestleder Kari Stumberg Omholt holdt innlegg i prosjektmøte for hovedprosjektet Crossings200, om historielagenes bidrag til jubileumsmarkeringen.

30. januar – Styremøte i Slekt og Data Levanger. Styremedlem Knut Atle Aarbu deltok som representant for historielagene.

10. februar og 3. mars – Knut Atle Aarbu deltok på planleggingsmøte for Jämt-trønderske historiedager.

6. mars – Seminar på Kvam i regi av Gudbrandsdal historielag Dølaringen og Gudbrandsdalsmusea. Styreleder Torveig Dahl holdt foredrag om Landslaget.

20. mars – Torveig Dahl deltok på Gudbrandsdalsseminaret på Otta. Seminaret ble arrangert i samarbeid mellom Gudbrandsdal historielag Dølaringen, Gudbrandsdalsmusea og Lillehammer museum.

20. mars – Knut Atle Aarbu deltok på årsmøte i Slekt og Data, Levanger.

1.- 3. april – Oda Svisdal og Terje Grytbakk Wold deltok på kurs i minneinnsamling med Memoar.

3. april – Seminar i Oslo i regi av Faglitterær forfatterforening og Norsk lokalhistorisk institutt. Torveig Dahl holdt foredrag om arbeidet med boka *Ringebu stavkirke og prestegård – kultursentrum i tusen år*, med vekt på samarbeid mellom profesjonelle og frivillige forfattere. Terje Grytbakk Wold deltok fra sekretariatet.

4. mai – Torveig Dahl deltok på årsmøtet til Gudbrandsdal historielag Dølaringen i Ringebu.

6.-7. mai – Torveig Dahl deltok på seminaret Løfte handverket i Lillehammer.

23.-25. mai – Landsmøtet i Stavanger. Hele styret og sekretariatet deltok.

19.juni – Terje Grytbakk Wold deltok på «Til ungdommen»-arrangement med Hauge2021 på Hugesenteret.

26. juni – KulturYtring, Drammen. Torveig Dahl holdt to foredrag og deltok i to panelsamtaler som representant for både Kulturvernforbundet og Landslaget.

15. juli – Knut Atle Aarbu deltok på digitalt møte i forbindelse med Jämt-trønderske historiedager.

15.-17. august – Knut Atle Aarbu deltok på Jämt-trønderske historiedager/ Historiedagarna 2025, Strömsund-Gäddede.

10. september – Åpningsarrangement for «Til ungdommen» i Djupadalen, Haugesund. Jan Kristian Hognestad deltok som representant for Landslaget.

12.-13. september – Terje Grytbakk Wold deltok på Norske historiedager.

13. september – Årsmøte i Norske Museumsvener, Oslo. Torveig Dahl representerte både Landslaget og Kulturvernforbundet og holdt foredrag om samarbeid.

30. september – Oda Svisdal deltok på seminaret “Løfte håndverket” i Trondheim.

17.-18. oktober – Knut Atle Aarbu og Torveig Dahl deltok på halvårsmøte i Heimbygda på Jamtli, Østersund. De arbeidet med forberedelse av søknad om Interreg-midler sammen med samarbeidspartnere fra Namdal historielag og Heimbygda.

23. oktober – Digitalt regionlagsledermøte.

3.-5. november – Kari Stumberg Omholt deltok på Riksantikvarens høstmøte i Tønsberg.

11.-12. november – Torveig Dahl deltok på avslutning av et større samarbeidsprosjekt mellom flere museum i Innlandet, den ble holdt på Skigardsdele i Fagernes.

18. november – Terje Grytbakk Wold presenterte minoritetsprosjektet på Midt-norsk historieseminar, med HIFO Trøndelag.

19. november – Torveig Dahl deltok på møte med regionlagene i Kulturvernforbundet.

20. november – Kulturvernkonferansen, Oslo. Konferansen ble arrangert i samarbeid mellom Riksantikvaren, Kulturdirektoratet og Kulturvernforbundet. Torveig Dahl og Kari Stumberg Omholt deltok og avtalte videre møte med historielag i Drammen.

27. november – Seminar i regi av Blue Shield, Oslo. Torveig Dahl deltok og tema var «Hvor forberedt er vi på væpnet konflikt og naturkatastrofer?»

3. desember – Kari Stumberg Omholt deltok på avslutningsmøte for hovedprosjektet Crossings200 ved Nasjonalbiblioteket.

4. desember – Møte med Nasjonaljubileet 2030: Knut Atle Aarbu deltok sammen med sekretariatet i møte om signering av samarbeidsavtale.

2.2. Utvandrerjubileet 2025

I 2025 har Landslaget, gjennom Crossings200, bidratt aktivt til formidlingen av utvandringshistorie. Nestleder Kari Stumberg Omholt har representert Landslaget i den nasjonale komiteen for jubileet. Hun har holdt en rekke foredrag for historielag, museer og organisasjoner, samt levert faglig bakgrunnsmateriale til teateroppsetningen «Drømmen om Amerika» Aktiviteten har bidratt til bred formidling, samarbeid på tvers av aktører og økt synlighet for lokalhistorien i jubileumsarbeidet.

«Drømmen om Amerika» / Crossings200 – foredrag og prosjektarbeid i 2025

I løpet av året holdt Kari foredraget «Drømmen om Amerika» for en rekke lag og institusjoner. Foredragene ble gjennomført for Idd Bygdekvinnelag, Forsvarets veteranforening Halden, Rygge museum og historielag, Kråkerøy historielag, Sarpsborg historielag, Moss historielag og Aremark historielag, samt i Berg kirkestuer, for Mikroklubben Halden (slektsforskere) og Slekt og Data Østfold. I tillegg ble foredraget holdt under Dokumentarfilmfestivalen i Fredrikstad. 3. desember deltok Kari på avslutningsmøte for hovedprosjektet Crossings200 ved Nasjonalbiblioteket.

2.3 Migrasjonsminne

I forbindelse med utvandrerjubileet har Landslaget vært del av samarbeidsprosjektet Migrasjonsminne. Dette har vært et samarbeid mellom Landslaget, Slekt og data, DiasporaA Tamil Archives og Memoar. Målet for prosjektet har vært å samle fortellinger, minner og livserfaringer knyttet til migrasjon inn og ut av Norge de siste to hundre årene. Landslaget har vært representert i styringsgruppa ved nestleder Kari Stumberg Omholt. I tillegg har Landslaget bidratt som en av de primære formidlingsaktørene i prosjektet, og gjennom tematisk arbeid i flere lokallag som har deltatt i prosjektet - deriblant Memoar. Prosjektet har blant annet tildelt 4,1 millioner i prosjektstøtte fra Sparebankstiftelsen DNB, og resultatene ligger åpent tilgjengelig på en egen nettside dedikert til prosjektet.

1906: Dampskipet "Alden" ligg ved Blakset kai og mykje folk er møtt opp for å ta farvel med dei som skal reise til Amerika.

Kjelde: Rasmus Sunde, «Langt borte men likevel nær - Utvandringa frå Stryn kommune 1850-1962.» – Nordfjord Sogelag

3. Publisering

3.1 Lokalhistorisk magasin

Lokalhistorisk magasin kom ut med ni nummer i 2025. Magasinet har løftet fram bredden i lokalhistorisk arbeid over hele landet, med artikler og omtaler av prosjekter, arrangementer, bøker og jubileer. Innholdet spenner fra faglige tema og lokalhistorisk metode til formidling av frivillig innsats. Redaktør er Oda Svisdal.

Ambisjonen for magasinet er at det skal gi perspektiver på fortida, tett på steder, minner og mennesker. Dette gjøres med historiske artikler, men også gjennom nyheter og arrangementsinformasjon fra historielagene. I år har fokuset blant annet vært å fortelle historier om utvandring og formidle hvordan lagene har markert utvandringjubileet. 18% av alle artiklene i 2025 har omhandlet denne tematikken. I år har det også vært mange artikler fra lag som har deltatt i «Til ungdommen». Dette vil fortsette inn i 2026, ettersom flere av prosjektene ikke er gjennomført enda. To av utgavene har hatt landsmøte og lokalhistorie fra Stavanger som tema. Et i forkant med program og artikler, og et i etterkant med protokoll, foredrag og hilsninger fra landsmøtehelga.

Magasinet er åpent tilgjengelig og kan leses av alle på våre nettsider. På nettsidene kan alle melde seg på nyhetsbrevet, og vil dermed få varsel hver gang det kommer ut et nytt nummer. Magasinet promotes også på Landslagets Instagramkonto som ble opprettet i september 2025. Den ble opprettet for å øke landslagets synlighet og engasjere flere lesere til Magasinet.

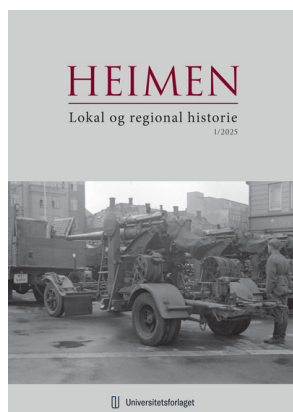

Åtte av de ni utgavene utgitt i 2025

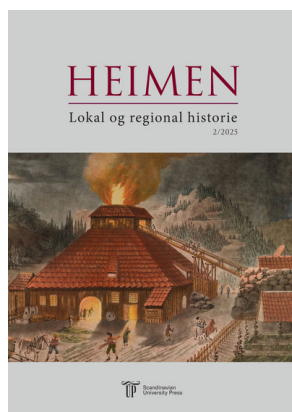
3.2 Heimen

Heimen er det sentrale vitenskapelige tidsskriftet for lokal- og regionalhistorie, som har blitt driftet av Landslaget for lokalhistorie siden 1922. Tidsskriftet publiserer studier av lokale samfunn og fenomener som belyser større historiske sammenhenger, og legger vekt på nyskapende forskning når det gjelder både teori og metode. I 2025 kom det ut fire utgaver av Heimen i tidsskriftets 62. årgang

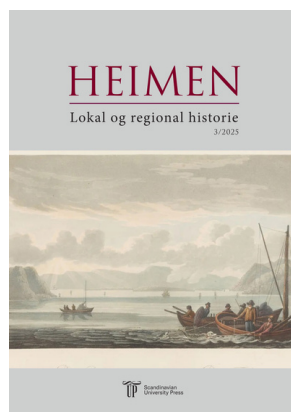
Heimen utgis av Landslaget for lokalhistorie i samarbeid med Scandinavian University Press (tidligere universitetsforlaget), og mottar støtte fra Nasjonalt tidsskriftkonsortium for humaniora og samfunnsvitenskap.

Utgave 1

Utgave 2

Utgave 3

Utgave 4

Redaksjonen bestod i 2025 av:

Ansvarlig redaktør Åsmund Svendsen, førsteamanuensis i historie, Høgskulen i Volda

Knut Grove, forsker I, Helse og samfunn, NORCE

Ine Fintland, seniorarkivar, Arkivverket

Marianne Neerland Soleim, professor, Universitetet i Tromsø

Ola Teige, førsteamanuensis i historie, Høgskulen i Volda

Redaksjonssekretær

Haakon Hegsvold Sørlie, stipendiat i historie, Høgskulen i Volda

Redaksjonsråd

Aud Mikkelsen Tretvik, professor, Institutt for historiske og klassiske studier, NTNU

John Ragnar Myking, professor emeritus, Høgskulen på Vestlandet

Ola Alsvik, forsker, Norsk lokalhistorisk institutt, Nasjonalbiblioteket

Steinar Aas, professor, Fakultet for samfunnsvitenskap, Nord universitet

Åsta Vadset, rådgiver privatarkiv, IKA Møre og Romsdal

Eli Morken Farstad, stipendiat, Institutt for økonomi, historie og samfunnsvitenskap, Universitetet i Sørøst-Norge

Ny redaktør

Professor Jens Johan Hyvik er oppnevnt som ny redaktør for perioden 2027–2031, 8. desember 2025. Hyvik er professor i moderne historie ved Universitetet i Sørøst-Norge og har bred forskningskompetanse innen blant annet nasjonalisme og identitet, nynorsk skriftkultur og norsk historie på 1700- og 1800-tallet. Landslaget ser frem til samarbeidet og til den videre utviklingen av Heimen under hans redaksjonelle ledelse.

4. Prosjekter

4.1. Til ungdommen

2025 markerte avslutningen på prosjektet «Til ungdommen», som siden 2022 har bidratt til å styrke historielagenes arbeid med og for ungdom. Prosjektet ble etablert av Landslaget for lokalhistorie, med støtte fra Sparebankstiftelsen DNB og Eckbos Legat, og har hatt som mål å gjøre lokalhistorien til en levende og relevant del av barn og unges hverdag.

Gjennom seks søknadsrunder ble det fordelt støtte til 43 prosjekter med stor geografisk og tematisk variasjon. Ungdom har deltatt i alt fra praktisk håndverk og kulturarvsarbeid til digitale formidlingsprosjekter, teater, film og historiske utstillinger. Et fellestrekk er at prosjektene gir ungdom praktiske ferdigheter som baking, båtbruk, skogbruk, erfaring med dokumentarfilm eller intervjueteknikk, og setter disse inn i en større historisk og samfunnsmessig sammenheng. Flere av prosjektene tematiserer også krigshistorie, migrasjon, minoritetsperspektiver og bærekraft, noe som viser hvordan lokalhistorien kan belyse aktuelle spørsmål i vår tid.

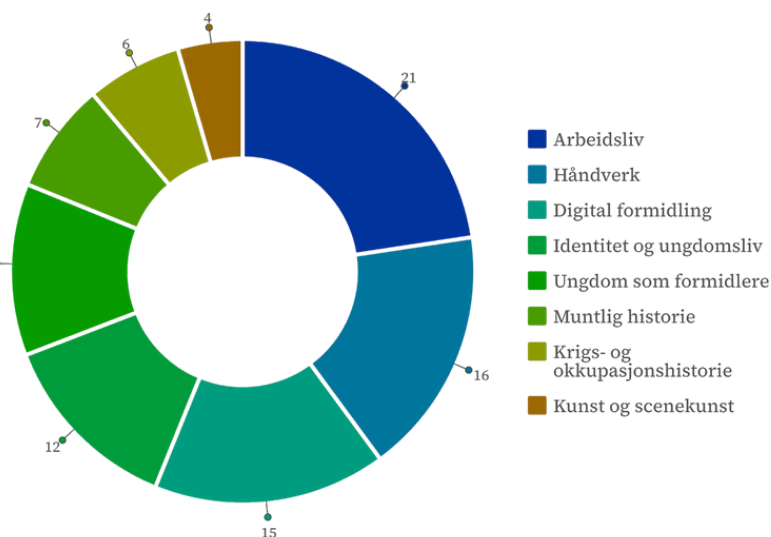
Mange lag har fått nye erfaringer med samarbeid på tvers av generasjoner og sektorer, og prosjektet har vist at det finnes et stort engasjement for lokalhistorie blant unge når de får mulighet til å forme aktivitetene på egne premisser.

For lærere og lokalmiljøer har prosjektene åpnet nye måter å bruke lokalhistorien på. Flere skoler har fått historielag som samarbeidspartner og kunnskapskilde, og mange lærere forteller at elevene blir mer engasjerte når de får utforske sin egen historie. Når lokalhistorien får en naturlig plass i undervisningen, styrkes både identitet, tilhørighet og nysgjerrighet på nærmiljøet.

Prosjektledere Oda Svisdal, Terje Grytbakk Wold og Ingrid Synnøve Østvang.

Prosjektkategorier Til ungdommen

«Til ungdommen» har vist at det faktisk er mulig, å engasjere nye generasjoner i lokalhistorien, og å skape rom for ungdom som vil være med på å fortelle historiene om stedet de kommer fra.

Hele rapporten for prosjektet er å finne på Landslagets nettsider. Der finnes også artikler om de ulike underprosjektene.

Tildelinger 2025

I 2025 ble de siste midlene fra “Til ungdommen” delt ut. Totalt fikk ni historielag støtte på til sammen 424 750 kroner. Prosjektene viser hvordan lokalhistorie kan engasjere ungdom gjennom både digitale løsninger og praktisk arbeid.

Blant mottakerne var Haugesund historielag, som utviklet et digitalt undervisningsopplegg om Djupadalen som læringsarena, og Stryn historielag, som samarbeidet med den gamle ullvarefabrikken om å formidle industrihistorie og tradisjonshåndverk.

Gjesdal historie- og ættesogelag inkluderte elever i markeringen av Frigjørings- og veterandagen, mens Hitra historielag og Hegra historielag fasiliterte for at ungdom fikk gjennomført i restaurering av båter og traktorer som kulturminner.

Time historielag laget undervisningsopplegg om kulturminner og utvandringshistorie, og Senter for bygdekultur sørget for at skoleelever kunne delta på TREseminaret på Dovre. Åfjord historielag utviklet et digitalt formidlingsprosjekt om lokal kvinnehistorie i samarbeid med Fredmoen laksefiskemuseum.

Prosjektene illustrerer bredden i “Til ungdommen” og viser hvordan historielag over hele landet skaper nye arenaer for læring, samarbeid og engasjement for lokalhistorie blant unge.

Prosjektleder i 2025 var Terje Grytbakk Wold.

●	Haugesund historielag 60 000 kr
●	Stryn historielag 60 000 kr
●	Gjesdal historie- og ættesogelag 60 000 kr
●	Hitra historielag 60 000 kr
●	Memoar 33 000 kr
●	Hegra historielag 51 750 kr
●	Time historielag 60 000 kr
●	Senter for bygdekultur 20 000 kr
●	Åfjord historielag 40 000 kr

4.2 Minoritetsprosjektet

I 2025 fullførte Landslaget et prosjekt om historielagenes arbeid med nasjonale minoriteter og urfolks historie, støttet av Kulturrådet. Målet var å undersøke hvordan historielagene arbeider med samisk historie og historien til de fem nasjonale minoritetene (Kvener/norskfinner, skogfinner, jøder, romer og romani-folk/tatere), og å løfte fram erfaringer, behov og utfordringer på feltet.

Kartleggingen ble gjennomført som en landsomfattende spørreundersøkelse kombinert med kvalitative intervjuer. 93 historielag svarte, noe som tilsvarer en svarprosent på rundt 25 prosent. Av disse oppga omtrent 40 prosent at de allerede arbeider med temaer knyttet til minoriteter eller samisk historie, mens 30 prosent planlegger å gjøre det framover.

Undersøkelsen viser at mange lag bidrar til dokumentasjon og formidling gjennom årbøker, foredrag, fotoarbeid, digitale samlinger, vandringer og samarbeid med museer, skoler og språksentre. Flere har tatt initiativ til å dokumentere lokal fornorskingshistorie, minoriteters livsfortellinger og kulturminner som tidligere har vært lite omtalt.

Samtidig peker resultatene på et tydelig behov for økt kompetanse og bedre tilgang til kilder. Mange lag etterspør veiledning i hvordan man kan samle inn, bruke og formidle materiale på en faglig og etisk god måte. Samarbeid med forskningsmiljøer, arkivinstitusjoner og minoritetsorganisasjoner trekkes fram som en nøkkel for videre utvikling.

Rapporten anbefaler å etablere ressursbanker, kurs og nettverk som kan støtte lagene i dette arbeidet, og å utvikle retningslinjer for innsamling og formidling av materiale som omhandler sårbare grupper. Erfaringene fra prosjektet skal følges opp gjennom seminarer,

artikler og digital deling av resultater i 2026, slik at kunnskapen blir tilgjengelig for alle medlemslag.

Kartleggingen danner et viktig grunnlag for videre arbeid med oppfølging av Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport, og viser hvordan frivillige historielag kan bidra til en mer mangfoldig og inkluderende fortelling om Norges historie, der også minoritetenes og urfolks erfaringer får sin rettmessige plass.

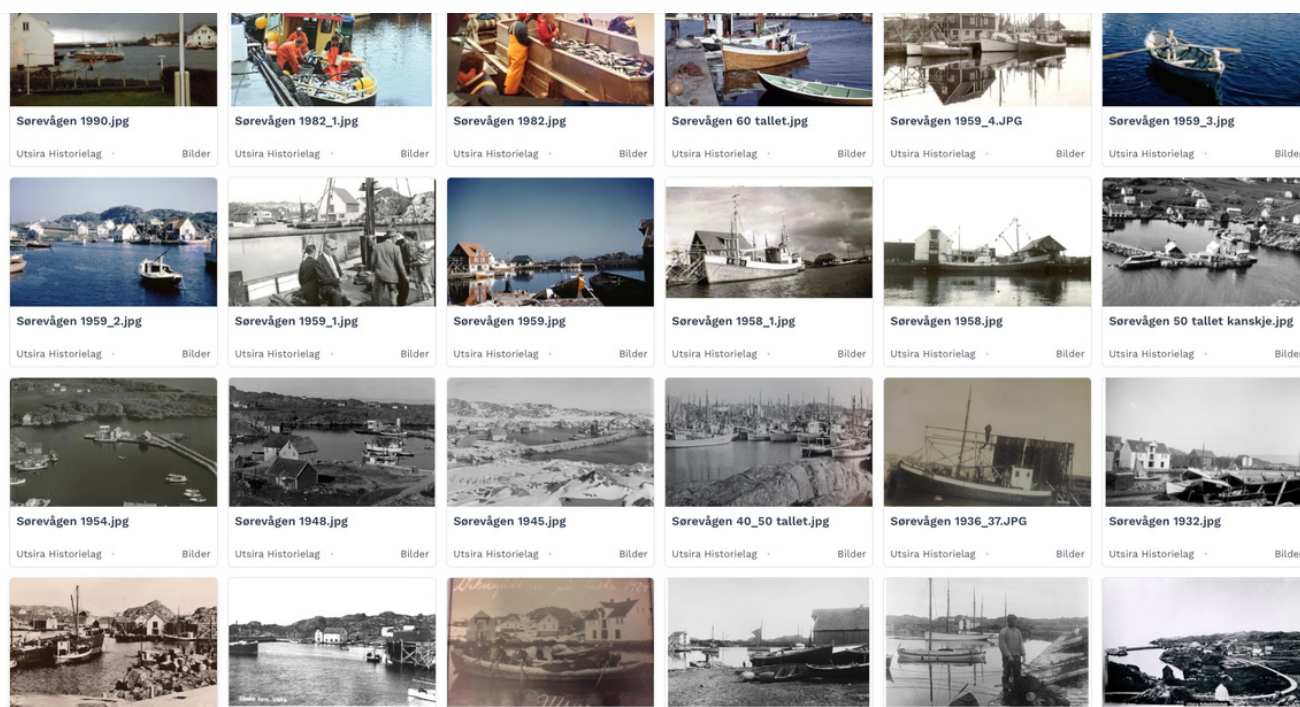
Fra avduking av Blått skilt for Elsa Laula Renberg
Samefolkets dag 7. februar 2023, Metodistkirken i Trondheim.
Fra venstre Kjell Fordal, styremedlem Selskabet for
Trondhjems Bys Vel, sametingsrepresentant Kristin Sara,
Blått-skilt komitémedlem Terje Brattberg. Foto: Oda Svisdal

4.3 Historielagsportalen

I Strategi- og handlingsplanen som ble vedtatt på landsmøtet i Tønsberg i 2023, ble det besluttet at Landslaget skal etablere et system for medlemslagene der foto, gjenstander og lignende kan registreres.

Arbeidet med Historielagsportalen har vært et av de største satsingsområdene for Landslaget for lokalhistorie i 2025. Portalen skal bli en felles digital plattform for historielagene. Et sted der lagene trygt kan lagre og presentere bilde- og gjenstandssamlingene sine, dele aktiviteter, formidle arrangementer, samt å få tilgang til praktiske ressurser for organisasjonsdrift og lokalhistorisk arbeid.

Gjennom året har sekretariatet samarbeidet tett med utvikler Viggeby Data i Sverige, som også står bak Hembygdsförbundets plattform *Hembygd.se*.

Løsningen er bygget på samme tekniske grunnlag, men tilpasset norske forhold og Landslagets behov. Målet har vært å skape et verktøy som både forenkler hverdagen for lagene og synliggjør den store frivillige innsatsen som legges ned over hele landet.

I løpet av våren og sommeren ble de første funksjonene testet av utvalgte medlemslag, som bidro med verdifulle innspill til videreutviklingen. På bakgrunn av dette ble systemet justert og forbedret før den offisielle lanseringen av Historielagsportalen 17. november 2025.

Ved lanseringen ble registreringsdelen åpnet for alle medlemslag.

5. Strategi- og handlingsplan

Landslagets strategi- og handlingsplan blir utarbeidet av sittende styre og vedtas av landsmøte. Planen er styringsdokument for kommende landsmøteperiode. Hvert område er beskrevet med målsetning, tiltak, milepæler og budsjett/finansiering.

Styrets arbeid med strategi- og handlingsplan

Strategi- og handlingsplanen har vært et dokument i aktiv bruk som styringsverktøy for Landslaget gjennom perioden.

5.1 Gjennomførte tiltak

	Fra vedtatt strategi- og handlingsplan 2025- 2027	Tiltak 2025
1	Organisasjon	
1.1	Satsing på flere lokallag	I løpet av 2025 har Lokalhistorisk magasin publisert artikler fra flere lokallag, deriblant Alta, Haugesund, Klæbu, Veldre og Vadsø. I tillegg er det planlagt å gjennomføre en vervekampanje i 2026 for lag etablert de siste ti årene.
1.2	Eksiterende regionlag	Regionlagssamlingen ble arrangert 23. oktober.
1.3	Opprettelse av nye regionlag	Styret og sekretariatet har jobbet særlig tett med lagene i Romsdal og Lofoten. De er fortsatt i kontakt med lagene, og arbeidet videreføres i 2026. I tillegg har de kontaktet med lagene i Valdres og Hallingdalen. Disse følges opp av både sekretariatet og styret.
1.4	Kommunikasjon og synlighet	Styrets medlemmer innehar verv hos flere av våre samarbeidspartnere, deriblant Kulturvernforbundet og Slekt og data. Sekretariatet har blant annet opprettet Instagram som en arena for relasjonsbygging, og oppfordret nyinnmeldte lag til å presentere seg i magasinet.

2	Medlemsfordeler	
2.1	Historielagsportalen	Portalen ble lansert på høsten 2025. Sekretariatet jobber kontinuerlig sammen med Viggeby for å optimalisere produktet. De henter også inn tilbakemeldinger fra lagene vedrørende brukeropplevelsen.
2.2	Webinar	I 2025 ble det arrangert flere populære webinar om relevante tema for medlemslagene. Deriblant to webinar med StyreWeb, og et webinar med Chris Nyborg fra Lokalhistorie (NLI). Dette fortsetter i 2026, blant annet med et webinar om Historielagsportalen.
2.3	Trykkeriavtalen	Lagene har jevnlig blitt informert om avtalen gjennom annonser i Magasinet. Sekretariatet har også hentet inn informasjon fra lagene, og planlegger å evaluere avtalen i 2026.
2.4	Forsikringer	Av kapasitetshensyn knyttet til arbeid med Historielagsportalen forflyttes dette arbeidet til 2026.
3	Prosjektvirksomhet	
3.1	Nasjonale minoriteter og urfolk	Sekretariatet har kartlagt lagenes arbeid med nasjonale minoriteter og urfolk, med spørreskjema som metode.
3.2	Memoar	Nestleder i styret har deltatt og fortsetter å delta i Styringsgruppen for prosjektet.

6. Økonomi

Ved utgangen av 2025 hadde Landslaget for lokalhistorie et driftsresultat på -383 778 kr. I 2024 var resultatet 8572 kr.

6.1 Kulturdirektoratet

I 2025 fikk Landslaget totalt 1 060 000 kr fra Kulturdirektoratet (2024: 1 025 000 kr). Innbetalt medlemskontingent i 2025 var på kr 1 490 000 (2024: 1 454 536 kr).

6.2 Momskompensasjon

Til ordningen med momskompensasjon for 2024, som tildeles midler på i 2025, søkte 367 av Landslagets medlemslag. Den totale tildelingen ble 7 584 263 kr, hvorav Landslaget fikk 196 852 kr.

6.3 Arrangement

I 2025 arrangerte Landslaget for lokalhistorie landsmøte i Stavanger. Landslaget fikk inn kr 308 186 i deltakeravgift, og de totale kostnadene for å avholde landsmøtet ble på kr 345 760.

6.4 Prosjektvirksomhet

Landslaget har i 2025 avsluttet prosjektet «Til ungdommen» som har gått over flere år, og høsten 2025 ble kartleggingsprosjektet om nasjonale minoriteter gjennomført. Se prosjektbeskrivelser for detaljer om prosjektenes økonomi.

6.5 Trykkeriavtale

Landslaget har en avtale om trykking av papirbasert materiale for medlemslagene. Trykkeriet heter Los Digital og trykker alt i Norge. De har lang erfaring med å trykke bygdebøker og relatert materiale. For hvert av våre medlemslag som benytter seg av LOS Digital får Landslaget en bonus mellom 500 og 2 000 kr, avhengig av prosjektets størrelse. I 2025 fikk Landslaget 32 500 kr gjennom trykkeriavtalen.